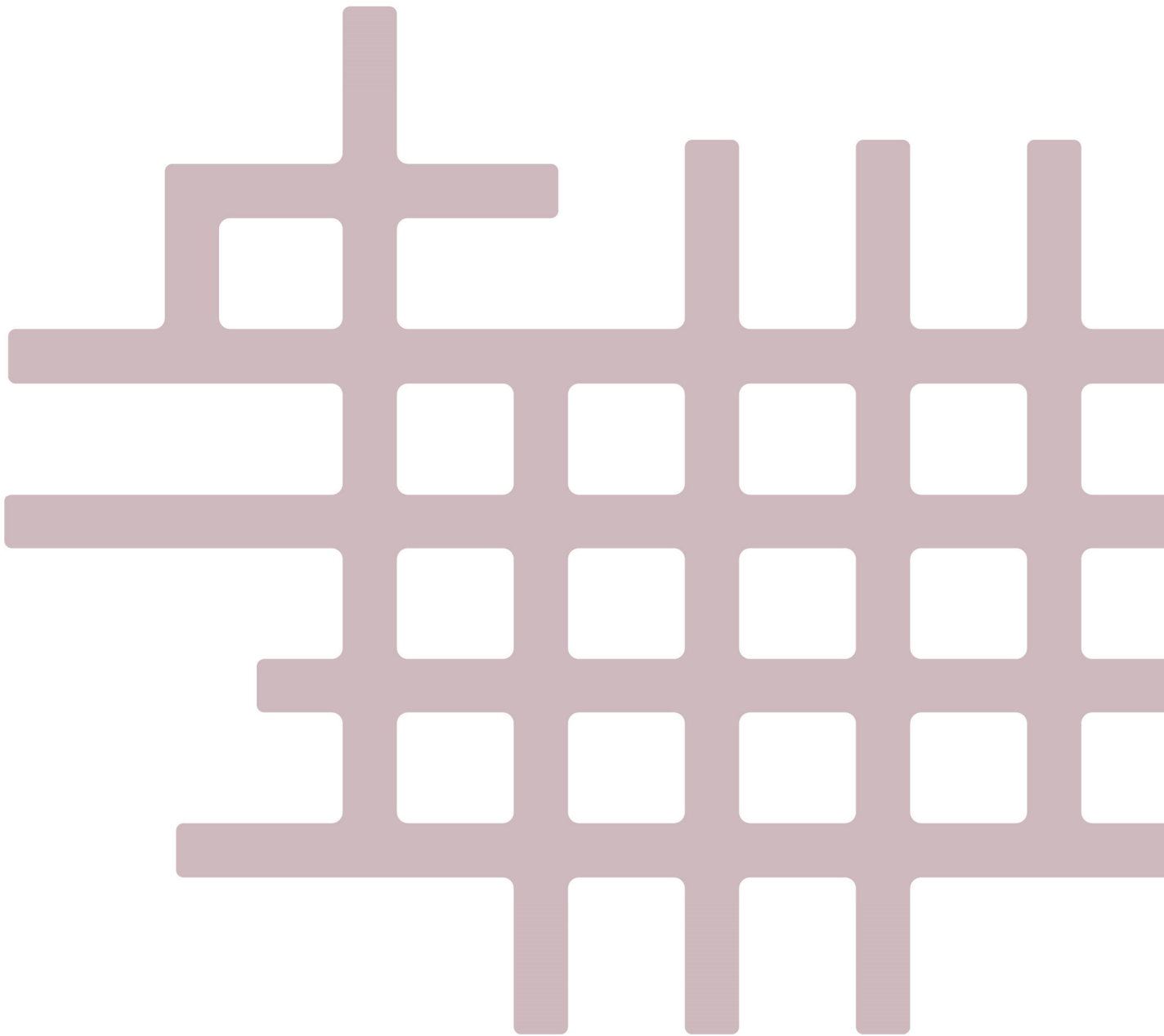

LANDSSKIPULAG
2015–2026

Umhverfismat viðauka við Landsskipulagsstefnu 2015–2026

Umhverfismat tillögu að landsskipulagsstefnu

SAMANTEKT

Í umhverfismati tillögu að landsskipulagsstefnu hafa verið skilgreind umhverfisviðmið sem byggja á Heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun og Landslagssamningi Evrópu. Umhverfisviðmiðunum er ætlað að lýsa æskilegri þróun m.t.t. sjálfbærni og umhverfismála. Í umhverfismatinu er lagt mat á það hvort markmið og aðgerðir sem lagðar eru til í tillögu að landsskipulagsstefnu styðja eða ganga gegn þeirri þróun sem umhverfisviðmiðin fela í sér.

Markmið og aðgerðir í tillögu að landsskipulagsstefnu eru líkleg til að hafa jákvæð áhrif á heilsu og vellíðan og styðja framfylgd **Heimsmarkmiðs 3**. Áherslur tillögunnar á loftslagsmiðað skipulag, staðarmótun og landslagsvernd og heilsuvæna byggð eru til þess fallnar að auka gæði manngerðs og náttúrulegs umhverfis og skapa umgjörð þar sem íbúar geta lifað heilbrigðu og öruggu lífi. Leiðbeiningagerð um skipulagsgerð með tilliti til lýðheilsu og hvatning til heilsuvæns lífsstíls eru líklegar til að vinna frekar að Heimsmarkmiði 3.

Markmið og aðgerðir í tillögu að landsskipulagsstefnu hafa skýra samsvörun við **Heimsmarkmið 6** um sjálfbæra nýtingu og aðgengi að hreinu vatni, aukin vatnsgæði og endurheimt vatnstengdra vistkerfa. Aðgerðir sem lúta að loftslagsmiðuðu skipulagi, svo sem um byggð og landnotkun, vernd og endurheimt votlendis, græna innviði og með áherslu á landslagsvernd eru líklegar til að hafa jákvæð áhrif á vatn og vatnstengd vistkerfi og styðja við framfylgd Heimsmarkmiðs 6.

Markmið og aðgerðir í tillögu að landsskipulagsstefnu um loftslagsmiðað skipulag og stefna um staðarmótun og landslagsvernd eru til þess fallin að styðja **Heimsmarkmið 7** sem miðar að því að tryggja aðgengi allra að áreiðanlegri og sjálfbærri orku á viðráðanlegu verði og auka hlut endurnýjanlegrar orku. Í tillögu að landsskipulagsstefnu er áhersla lögð á hugmyndafræði hringrásarhagkerfisins. Jafnframt er gert ráð fyrir nýtingu vindorku í sátt við umhverfi og samfélag. Í tillögunni er einnig lögð áhersla á að ákvarðanir um landnýtingu taki mið af landslagsgæðum. Það getur takmarkað orkunýtingu sem að öðru leyti gæti talist hagkvæm. Samantekið eru áhrif tillögunnar metin jákvæð og líkleg til að styðja framfylgd Heimsmarkmiðs 7.

Markmið og aðgerðir í tillögu að landsskipulagsstefnu um skipulag á haf- og strandsvæðum, loftslagsmiðað skipulag og staðarmótun og landslagsvernd ríma ágætlega við **Heimsmarkmið 8** um sjálfbæran hagvöxt, bættu nýtingu auðlinda og að dregið sé úr hagvexti sem gengur á umhverfið. Tengsl tillögunnar við áherslu heimsmarkmiðsins á ferðaþjónustustörf og staðbundna menningu og varning eru óljósari og háð útfærslu. Aðgerðir sem lagðar eru til í tillögu að landsskipulagsstefnu

eru líklegar til að stuðla að sjálfbærum hagvexti og sköpun starfa til lengri tíma lítið þar sem þeim er ætlað að bæta nýtingu auðlinda til neyslu og framleiðslu. Ný atvinnutækifæri geta skapast á haf- og strandsvæðum, í landbúnaði, við endurheimt landgæða og í skógrækt. Aðgerðirnar geta ýtt undir sjálfbæra ferðapjónustu með áherslu á staðbundna menningu og varning og stutt markmið um að draga úr hagvexti sem gengur á umhverfið.

Markmið og aðgerðir í tillögu að landsskipulagsstefnu eru í heild sinni líkleg til að styðja við þróun traustra innviða og vinna að framfylgd **Heimsmarkmiðs 9**. Í tillögunni er áhersla á að skipulag byggðar og landnotkunar stuðli að viðnámsþrótti gagnvart afleiðingum loftslagsbreytinga. Þá er rík áhersla á sjálfbæra nýtingu lands, viðhald og endurheimt vistkerfa, ræktun matvæla og hringrásarhagkerfið með endurnýtingu og endurvinnslu auðlinda. Áhersla tillögunnar á landslagshönnun, varðveislu og eflingu landslagsgæða og skipulag í þágu lýðheilsu styður einnig framfylgd heimsmarkmiðs 9.

Heimsmarkmið 11 lýtur að sjálfbærum borgum og bæjum með viðnámsþol gagnvart breytingum. Þær áherslur endurspeglast í markmiðum og aðgerðum í tillögu að landsskipulagsstefnu varðandi loftslagsmiðað skipulag, stefnu um staðarmótun og landslagsvernd og stefnu um heilsuvæna byggð og landnotkun. Í tillögunni er stefnt að því að styrkja viðnámsþol samfélags og hins byggða umhverfis þannig að borg og bæir verði betur í stakk búin til að takast á við breytingar. Aðgerðir í tillögu að landsskipulagsstefnu um heilsuvæna byggð og fjölbreytt húsnæði styðja áherslur heimsmarkmiðs 11 á fullnægjandi og öruggt húsnæði á viðráðanlegu verði, aðgengi að grunnþjónustu og tengingu við örugga, sjálfbæra og aðgengilega ferðamáta. Aðgerðir í tillögunni um byggð með viðnámsþrótt gagnvart umhverfisbreytingum geta þó takmarkað byggingarland eða aukið byggingarkostnað þar sem land er tekið undir græna innviði eða þar sem verja þarf strandlengju eða byggð gagnvart náttúruvá eins og flóðahættu. Áhersla tillögunnar á landslagshönnun sem snýr að bæjarrýmum, gatnakerfi og hönnun mannvirkja í landslagi styður enn fremur framfylgd heimsmarkmiðs 11.

Markmið og aðgerðir í tillögu landsskipulagsstefnu eru í heild sinni líklegar til að hafa jákvæð áhrif á ábyrga neyslu og framleiðsluáðferðir og nýtni á náttúruauðlindum og styðja þannig framfylgd **Heimsmarkmiðs 12**. Því til stuðnings má nefna gerð strandsvæðisskipulags og gagnagáttar um útgefin leyfi fyrir framkvæmdum á haf- og strandsvæðum, áherslu á framleiðslu afurða með lítið kolefnisspor, skógrækt og áherslu á hringrásarhagkerfið. Einnig er líklegt að skipulag byggðar út frá hugmyndafræði um 20 mínútna bæinn og hvatning til heilsuvæns lífsstíls feli í sér betri nýtingu á náttúruauðlindum, að minna land verði lagt undir nýja byggð og innviðir nýtist betur.

Heimsmarkmið 13 felur í sér að gripið verði til aðgerða til að berjast gegn loftslagsbreytingum og áhrifum þeirra og að aðgerðirnar skuli fléttaðar inn í skipulagsgerð. Tillaga að landsskipulagsstefnu felur í sér stefnu um loftslagsmiðað skipulag með áherslu á að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda frá byggð, landnotkun og samgöngum og auka kolefnisbindingu með kolefnishlutleysi að leiðarljósi. Einnig stefnu um aðlögun byggðar og samfélags að afleiðingum áhrifa loftslagsbreytinga. Áherslur tillögunnar á varðveislu og eflingu landslagsgæða og heilsuvæna byggð og landnotkun fela í sér fjölbreyttar aðgerðir í skipulagsgerð og leiðbeiningum sem styðja einnig framfylgd heimsmarkmiðs 13. Áhrif tillögunnar með tilliti til heimsmarkmiðs 13 eru metin jákvæð.

Áherslur í tillögu að landsskipulagsstefnu á skipulag á haf- og strandsvæðum og loftslagsmiðað skipulag styðja við **Heimsmarkmið 14** um að varðveita umhverfi hafsins og auðlindir þess og nýta á sjálfbæran hátt. Aðgerðir í tillögunni sem miða að því að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda og minnka kolefnisspor byggðar og landnotkunar hafa jákvæð áhrif á heilbrigði hafsins. Einnig felur gerð strandsvæðis-skipulags og gagnagáttar og kortavefsjár um útgefin leyfi fyrir framkvæmdum og starfsemi á haf- og strandsvæðum í sér að nýting á vistkerfum sjávar og strandsvæða byggi á traustari grundvelli.

Flest markmið og aðgerðir í tillögu að landsskipulagsstefnu styðja við **Heimsmarkmið 15** um vernd, endurheimt og sjálfbæra nýtingu vistkerfa á landi og í ferskvatni og þjónustu þeirra. Heimsmarkmið 15 kveður á um sjálfbæra stjórnun skóga, stöðvun skógareyðingar, endurheimt skóga og að auka skógrækt. Jafnframt að endurheimta land og jarðveg, grípa til aðgerða til að draga úr hnignun búsvæða og líffræðilegrar fjölbreytni og sporna gegn áhrifum ágengra framandi tegunda á vistkerfi. Áherslur tillögunnar á loftslagsmiðað skipulag og landslagsvernd eru líklegar til að hafa jákvæð áhrif á líf á landi. Áherslur tillögunnar á sjálfbæra nýtingu lands, vernd líffræðilegrar fjölbreytni og varðveislu og bindingu kolefnis í jarðvegi og gróðri styðja við heimsmarkmið 15. Samræmi tillögunnar við áherslu heimsmarkmiðsins á aukna skógrækt er háð útfærslu, en aukin skógrækt þarf samkvæmt tillögu að landsskipulagsstefnu að taka mið af landslagsvernd og flokkun lands með tilliti til ræktunarskilyrða.

Mótun skipulags og umhverfismat þess og annarra áætlana eru í eðli sínu til þess fallin að styðja við **Heimsmarkmið 17** um samstarf opinberra aðila, einkaaðila og almennings um sjálfbæra þróun, enda eru þessir aðilar kallaðir að borðinu til samtals og samráðs við mótun skipulagstillagna. Þá er gerð gagnagáttar og vefsjár um útgefin leyfi á haf- og strandsvæðum og vefsjár og veggáttar um skipulag og framkvæmdir til þess fallnar að gera fleirum kleift að koma að mótun umhverfis. Sama gildir um gerð upplýsingagáttar fyrir stefnumótun um loftslagsvæna landnotkun. Mikilvægur hluti af tillögu að landsskipulagsstefnu felst í áformum um útgáfu leiðbeininga, meðal annars um aðlögun að loftslagsbreytingum í skipulagi, staðarmótun og landslagsvernd, landslagsgreiningu og skipulag og hönnun bæjar- og göturýma. Einnig er

stefnt að útgáfu leiðbeininga um skipulagsgerð með tilliti til lýðheilsu. Gerð og framfylgd leiðbeininga kalla á samstarf ólíkra aðila. Þá er ein af áherslum tillögunnar að ólíkum aldurs- og félagshópum verði tryggður möguleiki til að hafa áhrif á ákvarðanir um þeirra nærumhverfi í gegnum allt skipulagsferlið. Það er niðurstaða umhverfismatsins að tillaga að landsskipulagsstefnu styðji framfylgd heimsmarkmiðs 17.

Tillaga að landsskipulagsstefnu felur í sér markmið um landslagsvernd og er líkleg til að stuðla að greiningu á sérkennum og verðmæti landslags og mótun stefnu um landslag og þar með framfylgd **Landslagssamnings Evrópu**. Áhrif nokkurra aðgerða í tillögunni eru þó háð því hvernig staðið verður að útfærslu þeirra. Aðgerðir sem lagðar eru til í loftslagsmálum um aukna bindingu kolefnis í jarðvegi og gróðri, og þá sérstaklega aukin skógrækt, kunna að hafa í för með sér breytingar á landslagi og ásýnd lands, en þau áhrif eru háð útfærslu. Sama má segja um stefnu um skipulag vindorkunýtingar. Áhersla tillögunnar á að tryggja útbreiðslu náttúruskóga og vernda líffræðilega fjölbreytni er til þess fallin að draga úr neikvæðum áhrifum nýskógræktar á landslag. Aðgerðir til að bregðast við áhrifum loftslagsbreytinga, til dæmis hækkandi sjávarstöðu og ágangi sjávar geta haft neikvæð áhrif á landslag strandsvæða, en það er einnig háð útfærslu. Sama gildir um svæði þar sem verja þarf byggð vegna hættu á ofanflóðum. Þá eru áhrif byggðapróunar á borgar- og bæjarlandslag og verðmæti sem felast í svipmóti og yfirbragði byggðar háð útfærslu. Með þétttri blandaðri byggð og áherslu á virka ferðamáta má hins vegar ætla að minna landi sé ráðstafað undir byggð og samgöngumannvirki.

INNGANGUR

Við mótun landsskipulagsstefnu er umhverfismati beitt til að tryggja að stefnan stuðli að sjálfbærri þróun og hafi sem jákvæðust umhverfisáhrif. Umhverfismat landsskipulagsstefnu er framkvæmt í samræmi við lög um umhverfismat áætlana og reglugerð um landsskipulagsstefnu og hefur það verið samþætt vinnu við mótun tillögunnar.

Umhverfisviðmið

Til grundvallar umhverfismati á landsskipulagsstefnu eru lögð svokölluð umhverfisviðmið. Þeim er ætlað að lýsa æskilegri þróun með tilliti til sjálfbærni og umhverfismála.

Í umhverfismatinu er lagt mat á það hvort tillögur um markmið og aðgerðir í landsskipulagsstefnu styðja eða ganga gegn þeirri þróun sem umhverfisviðmiðin fela í sér. Jafnframt er aftast í umhverfismatinu tekið saman yfirlit yfir annarsvegar innbyrðis tengsl milli markmiða og aðgerða í tillögunni og hinsvegar yfir tengsl markmiða og aðgerða í tillögunni við markmið og aðgerðir í gildandi landsskipulagsstefnu.

Í umhverfismati landsskipulagsstefnu hafa verið skilgreind eftirfarandi umhverfisviðmið (sjá töflu á næstu blaðsíðu). Þau byggja á Heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun og þá sérstaklega þeim heimsmarkmiðum sem valin hafa verið sem forgangsmarkmið íslenskra stjórnvalda. Auk umhverfisviðmiða sem byggja á heimsmarkmiðunum er jafnframt skilgreint viðmið byggt á Landslagssamningi Evrópu. Síðastnefnda viðmiðinu var bætt við eftir að lýsing fyrir landsskipulagsstefnu var kynnt.

Stuðla að heilbrigðu lífni og vellíðan fyrir alla frá vöggum til grafar

Draga úr ótímabærum dauðsföllum af völdum lífsstílstengdra sjúkdóma með forvörnum. Stuðla að geðheilbrigði og vellíðan. Draga úr slysum og dauðsföllum af völdum umferðarslysa.

Tryggja sjálfbæra nýtingu og aðgengi allra að hreinu vatni

Auka vatnsgæði með því að draga úr mengun. Vernda og endurheimta vatnstengd vistkerfi, þ.m.t. fjalllendi, skóga, votlendi, ár, grunnvatn og stöðuvötn.

Tryggja aðgengi allra að áreiðanlegri og sjálfbærri orku á viðráðanlegu verði

Auka hlut endurnýjanlegrar orku.

Stuðla að sjálfbærum hagvexti og góðum atvinnutækifærum fyrir alla

Viðhalda hagvexti á hvern einstakling í samræmi við aðstæður. Bæta nýtingu auðlinda til neyslu og framleiðslu. Leitast við að draga úr hagvexti sem gengur á umhverfið. Stuðla að sjálfbærri ferðaþjónustu sem skapar störf og leggur áherslu á staðbundna menningu og varning.

Byggja viðnámsþolna innviði og styðja nýsköpun

Þróa trausta innviði sem eru sjálfbærir og með viðnámsþol gagnvart breytingum, í því skyni að styðja við efnahagsþróun og velferð allra. Auka aðgengi að upplýsinga- og fjarskiptatækni.

Borgir og bæir umfaðmi alla þjóðfélagsþópna, séu örugg og sjálfbær og með viðnámsþol gagnvart breytingum

Tryggja öllum fullnægjandi og öruggt húsnæði á viðráðanlegu verði og grunnþjónustu. Gefa öllum kost á að ferðast með öruggum, sjálfbærum og aðgengilegum ferðamátum á viðráðanlegu verði. Bæta umferðaröryggi og almennings-samgöngur. Standa vörð um náttúruvinnur og menningararfleifð. Draga úr neikvæðum umhverfisáhrifum í þéttbýli, með áherslu á loftgæði og meðhöndlun úrgangs. Nýta skipulag til að styðja jákvæð efnahags-, félags- og umhverfisleg tengsl milli þéttbýlis og dreifbýlis.

Tryggja sjálfbæra neyslu og framleiðsluáferðir

Vinna að sjálfbærri stjórnun og nýtni á náttúruauðlindum.

Grípa til aðgerða til að berjast gegn loftslagsbreytingum og áhrifum þeirra

Flétta aðgerðir vegna loftslagsbreytinga inn í skipulag og áætlanagerð.

Varðveita umhverfi hafsins og auðlindir þess og nýta á sjálfbæran hátt

Draga úr mengun sjávar, einkum frá starfsemi á landi. Stuðla að heilbrigðu umhverfi hafsins með því að vernda og stjórna nýtingu á vist-kerfum sjávar og strandsvæða og koma í veg fyrir veruleg neikvæð áhrif, styrkja viðnámsþol og endurheimta vistkerfi. Vinna gegn súrnun sjávar.

Vernda, endurheimta og styðja sjálfbæra nýtingu vistkerfa á landi

Tryggja varðveislu, endurheimt og sjálfbæra nýtingu vistkerfa á landi og í ferskvatni og þjónustu þeirra, sérstaklega skóga, votlendis, fjalllendis og þurrlendis í samræmi við alþjóðlegar skuldbindingar. Stuðla að sjálfbærri stjórnun skóga af öllu tagi, stöðva eyðingu skóga, endurheimta skóga og auka skógrækt. Berjast gegn eyðimerkurmyndun, endurheimta land og jarðveg og vinna að sjálfbærri gróðurframvindu. Grípa til aðgerða til að draga úr hnignun búsvæða og líffr. fjölbreytni og koma í veg f. útrýmingu teg. í hættu. Koma í veg fyrir landnám og draga úr áhrifum ágengra framandi tegunda á vistkerfi á landi og í vatni.

Styðja leiðir til samstarfs um sjálfbæra þróun

Hvetja til skilvirks samstarfs opinberra aðila, einkaaðila og almennra borgara.

Verndun, nýting og skipulag landslags

Stuðla að verndun, nýtingu og skipulagi landslags innan Evrópu og samvinnu meðal Evrópuþjóða. Auka almenna meðvitund og þekkingu á landslagi. Stuðla að greiningu á sérkennum og verðmæti landslags og mótun stefnu um landslag.

Samsvörun umhverfisviðmiða og umhverfisþátta skv. lögum um umhverfismat áætlana

Í lögum um umhverfismat áætlana er gert ráð fyrir að lagt sé mat á, eftir því sem við á, áhrif áætlana á samfélag, heilbrigði manna, dýr, plöntur, líffræðilega fjölbreytni, jarðveg, jarðmyndanir, vatn, loft, veðurfar, eignir, menningararfleifð, þ.m.t. byggingarsögulegar og fornleifafræðilegar minjar, og landslag og samspil þessara þátta.

Í töflunni hér að neðan er tekið saman hvernig valin umhverfisviðmið sem byggja á Heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna (HM) og Evrópska landslagssamningnum (ELS) samsvara þeim umhverfisþáttum sem þarna eru taldir.

	HM 3	HM 6	HM 7	HM 8	HM 9	HM 11	HM 12	HM 13	HM 14	HM 15	HM 17	ELS
Samfélag												
Heilbrigði												
Dýr												
Plöntur												
Líffr. fjölbreytni												
Jarðvegur												
Jarðmyndanir												
Vatn												
Loft												
Veðurfar												
Eignir												
Menningarminjar												
Landslag												

Hér hefur *landslag* bæst við HM3 frá því sem gert var ráð fyrir í lýsingu vegna ábendinga sem fram komu við lýsinguna. Einnig hefur eins og áður segir verið bætt við umhverfisviðmiði sem byggir á Evrópska landslagssamningnum.

Umhverfisvísar

Auk umhverfisviðmiðanna hafa verið skilgreindir tilteknir umhverfisvísar. Umhverfisvísar geta nýst með þrennum hætti; við greiningu á stöðu og þróun skipulagsmála við mótun landsskipulagsstefnu, við umhverfismat tillögunnar og síðar við mat á árangri stefnunnar. Umhverfisvísarnir byggja meðal annars á þeim vísum sem skilgreindir hafa verið af Sameinuðu þjóðunum til að fylgjast með framfylgd Heimsmarkmiðanna en einnig á Evrópska landslagssamningnum.

	HM 3	HM 6	HM 7	HM 8	HM 9	HM 11	HM 12	HM 13	HM 14	HM 15	HM 17	ELS
Almenningssamgöngur												
Ástand sjávar												
Binding kolefnis												
Endurnýjanleg orka												
Ferðamátar												
Ferðaþjónusta												
Fjarskipti												
Fráveita												
Hækkun sjávarborðs												
Íbúar												
Íbúðarhúsnæði												
Landgæði												
Landsframleiðsla												
Líffræðileg fjölbreytni												
Loftegæði												
Losun kolefnis												
Raforkuflutningur												
Samgöngukerfi												
Sjúkdómar												
Skógar												
Umferð												
Umferðarslys												
Úrgangsméðhöndlun												
Útivist												
Vatnsgæði												
Verndarsvæði												
Vinnu- og þjónustusv.												
Virkjanir												
Víðerni												
Votlendi												

Hér hefur *útivist* bæst við HM3 vegna ábendinga sem fram komu við kynningu lýsingar. Mælikvarðar á framfylgd Heimsmarkmiðanna eru birtir á vef þeirra en hafa ekki verið skoðaðir kerfisbundið við mat á áhrifum landsskipulagsstefnu.

Vægiseinkunnir

Í umhverfismati landsskipulagsstefnu eru notaðar fjórar vægiseinkunnir við mat á samræmi tillögunnar við umhverfisviðmið:

- Jákvæð áhrif, ef tillaga að markmiði í landsskipulagsstefnu styður viðkomandi umhverfisviðmið.
- Óveruleg áhrif, ef tillaga að markmiði í landsskipulagsstefnu hefur engin, lítil eða óljós tengsl við viðkomandi umhverfisviðmið.
- Neikvæð áhrif, ef tillaga að markmiði í landsskipulagsstefnu vinnur gegn eða gengur þvert á viðkomandi umhverfis viðmið.
- Óviss áhrif, ef óvíst er eða háð útfærslu hvort tillaga að markmiði í landskipulagsstefnu styður eða vinnur gegn viðkomandi umhverfisviðmiði.

Vinnsla og framsetning umhverfismatsins

Vinna við umhverfismat landsskipulagsstefnu skiptist í tvo áfanga.

Fyrri áfangi umhverfismatsins fór fram í janúar 2020 á meðan unnið var að forsendugreiningu fyrir mótun stefnunnar. Þá voru haldnir tveir vinnufundir, annarsvegar með sérfræðingum Skipulagsstofnunar, öðrum en þeim sem komið hafa beint að mótun landsskipulagstillögunnar, og hinsvegar með ráðgjafarnefnd um gerð landsskipulagsstefnu. Á fundunum var þátttakendum falið, í gegnum stýrðar umræður, að draga fram skipulagsáherslur sem væru til þess fallnar að vinna að settum umhverfisviðmiðum. Afrakstur fundanna hefur verið hafður til hliðsjónar við mótun og útfærslu tillögunnar.

Seinni áfangi umhverfismatsins var unninn samhliða endanlegri mótun landskipulagstillögunnar sumarið 2020, þar sem vinnslutillaga var rýnd með tilliti til umhverfisviðmiða. Það mat var framkvæmt af sérfræðingum Skipulagsstofnunar, öðrum en þeim sem komið hafa beint að mótun landsskipulagstillögunnar, og niðurstaða þess sett fram í töflum þar sem tillögur að markmiðum og aðgerðum í landsskipulagsstefnu voru vegnar á móti umhverfisviðmiðum. Í hverri töflu var lagt mat á eina markmiðstillögu ásamt aðgerðum tengdum henni, gefin vægiseinkunn og skýring við hana. Ef tilefni var til, var jafnframt lögð til breyting á viðkomandi markmiði/aðgerðum landsskipulagstillögunnar til að þau styddu betur það umhverfisviðmið sem í hlut átti.

Í auglýstri tillögu landsskipulagsstefnu hefur tillagan verið endurskoðuð með hliðsjón af þeim ábendingum sem fram komu í seinni áfanga umhverfismatsins og niðurstöður umhverfismats sem birtar eru með auglýstri tillögu uppfærðar til samræmis við það. Jafnframt hefur umhverfismatið verið uppfært við endanlegan frágang tillögunnar, að lokinni kynningu hennar. Þá hefur einnig verið bætt við yfirlitum yfir tengsl markmiða og aðgerða, sem birt eru aftast.

UM 4. SKIPULAG Á HAF- OG STRANDSVÆÐUM (VIÐBÓT)

Markmið 4: Skipulag haf- og strandsvæða veiti grundvöll fyrir fjölbreyttri nýtingu um leið og viðhaldið verði mikilvægum auðlindum hafsvæða við Ísland. (óbreytt)

Aðgerð 4.1.3: Gagnagátt og kortavefsjá um útgefin leyfi á haf- og strandsvæðum (viðbætur)

Aðgerð 4.3.2: Aðlögun að áhrifum loftslagsbreytinga (viðbætur)

Aðgerð 4.3.3: Gerð strandsvæðisskipulags í Eyjafirði og á Skjálfanda (viðbætur)

Aðgerð 4.3.4: Mat á þörf fyrir strandsvæðisskipulag

Viðbótaraðgerðir við gildandi stefnu um skipulag á haf- og strandsvæðum lúta að bættri miðlun upplýsinga um útgefin leyfi á haf- og strandsvæðum (4.1.3), nýtingu upplýsinga um áhrif loftslagsbreytinga við skipulagsgerð (4.3.2), að hafin verði vinna við gerð strandsvæðisskipulags í Eyjafirði og á Skjálfanda og að sett verði fram tillaga um forgangsröðun svæða þar sem unnið verði strandssvæðisskipulag.

Styður tillaga um viðbætur við 4. kafla landsskipulagsstefnu eða gengur gegn völdum umhverfisviðmiðum?

	<p>Á ekki við.</p>	
	<p>Á ekki við.</p>	
	<p>Á ekki við.</p>	
		<p>Aðgengilegri upplýsingar um útgefin leyfi til fiskeldis og gerð strandsvæðisskipulags stuðla að sjálfbærri nýtingu auðlinda haf- og strandsvæða, m.a. hvað varðar fiskeldi og ferðaþjónustu.</p>
		<p>Aðgengilegri upplýsingar um útgefin leyfi til fiskeldis og gerð strandsvæðisskipulags er líklegt til að stuðla að nýsköpun og uppbyggingu, m.a. hvað varðar fiskeldi, ferðaþjónustu og aðra nýtingu á haf- og strandsvæðum.</p>
	<p>Á ekki við.</p>	
		<p>Gerð strandsvæðisskipulags á tilteknum svæðum og aðgengilegri upplýsingar um útgefin leyfi til fiskeldis stuðla að ábyrgri neyslu og framleiðslu sem byggir á auðlindum haf- og strandsvæða.</p>
		<p>Með aðgerðunum er enn frekar undirstrikað að taka beri tillit til loftslagsmála og áhrifa loftslagsbreytinga við skipulag á haf- og strandsvæðum. Gerð strandsvæðisskipulags innan Eyjafjarðar stuðlar jafnframt að framfylgd þessa markmiðs.</p>
		<p>Gerð strandsvæðisskipulags á tilteknum svæðum og aðgengilegri upplýsingar um útgefin leyfi til fiskeldis leiða til betri stjórnunar á nýtingu og vernd þessara svæða og stuðla þannig að varðveislu á umhverfi hafsins og auðlindum þess.</p>
		<p>Aðgerðirnar stuðla að því að við skipulag strandsvæða verði tekið tillit til loftslagsbreytinga, þ.m.t. hækkandi sjávarstöðu og áhrifa á búsvæði. Þeirra áhrifa gætir jafnt á landi sem við haf- og strandsvæði.</p>
		<p>Gerð strandsvæðisskipulags á tilteknum svæðum, samráð um þörf fyrir gerð slíks skipulags á landsvísu og aðgengilegri upplýsingar um útgefin leyfi til fiskeldis stuðla að samstarfi um sjálfbæra þróun.</p>
		<p>Áherslur um að taka mið af bestu fyrirliggjandi upplýsingum um áhrif loftslagsbreytinga á strandsvæði munu gera strandsvæðisskipulagi betur kleift að stuðla að vernd og viðhaldi landslags á strandsvæðum.</p>

UM 5. LOFTSLAGSMIÐAÐ SKIPULAG

Markmið 5.0: Skipulag byggðar, samgangna og landnotkunar stuðli að kolefnishlutleysi og efli viðnámsþrótt byggðar og samfélags gagnvart afleiðingum loftslagsbreytinga.

Aðgerð 5.0.1: Stefna um loftslagsmiðað skipulag

Aðgerð 5.0.2: Mat á loftslagsáhrifum skipulags og viðnámsþrótti byggðar og samfélags

Aðgerð 5.0.3: Mat á loftslagsáhrifum áætlana og viðnámsþrótti byggðar og samfélags

Aðgerð 5.0.4: Leiðbeiningar um loftslagsmiðað skipulag og umhverfismat og hvatning til loftslagsvæns lífsstíls

Aðgerð 5.0.5: Endurskoðun laga og reglugerða með tilliti til loftslagsmála

Aðgerð 5.0.1 er sett fram með það að markmiði að draga úr losun gróðurhúsa-lofttegunda (GHL) og aðlaga byggð og samfélag að afleiðingum loftslagsbreytinga. Aðgerðir 5.0.2 og 5.0.3 fela í sér að mat verði lagt á loftslagsáhrif skipulags og viðnámsþrótt byggðar og samfélags við umhverfismat skipulagstillagna og annarra áætlana. Aðgerðir skv. 5.0.4 og 5.0.5 fela í sér leiðbeiningagerð og vitundarvakningu um loftslagsáhrif byggðar, samgangna og landnotkunar og endurskoðun laga og reglugerða um skipulagsmál m.t.t. loftslagsmála.

Styður tillaga um markmið 5.0 í landsskipulagsstefnu eða gengur gegn völdum umhverfisviðmiðum?

		<p>Loftslagsmiðað skipulag, vitundarvakning um loftslagsáhrif og loftslagsvænn lífstíll styðja við markmið um heilbriggt lífverni og draga úr slysum og ótímabærum dauðsföllum vegna lífstílstengdra sjúkdóma og umferðarslysa.</p>
		<p>Aðgerðir sem miða að því að draga úr losun GHLE, aðlagast breytingum og efla viðnámsþrótt samfélaga gagnvart afleiðingum loftslagsbreytinga stuðla að bættum gæðum umhverfis, þ.m.t. neysluvatns, og vernd og endurheimt vatnstengdra vistkerfa.</p>
		<p>Aðgerðirnar eru líklegar til að stuðla að aukinni hlutdeild endurnýjanlegra orkugjafa.</p>
		<p>Aðgerðirnar eru líklegar til að stuðla að sjálfbærum hagvexti og sköpun starfa til lengri tíma litið. Umbreyting getur orðið í lykilmálum yfir aðlögunartímamann en aðgerðirnar eru taldar hafa jákvæð áhrif til langframa.</p>
		<p>Aðgerðirnar miða að því að byggja upp viðnámsþrótt í samfélaginu gagnvart afleiðingum loftslagsbreytinga og eru líklegar til að styðja nýsköpun og styrkja innviði.</p>
		<p>Eitt af meginmarkmiðum loftslagsmiðaðrar skipulagsgerðar er að styrkja viðnámsþrótt samfélags og hins byggða umhverfis.</p>
		<p>Nýting náttúruauðlinda sem byggir á bestu fánlegu gögnum með tilliti til loftslagsbreytinga styður við markmið um sjálfbæra neyslu og framleiðslu.</p>
		<p>Loftslagsmiðað skipulag er sett fram til að ná fram miklum og skjóttum árangri í loftslagsmálum með kolefnishlutleysi að leiðarljósi.</p>
		<p>Aðgerðir í loftslagsmálum um kolefnishlutleysi, aðlögun að afleiðingum loftslagsbreytinga og gerð leiðbeininga um loftslagsmiðaða skipulagsgerð eru líklegar til að styðja við markmið um að varðveita umhverfi hafsins og auðlindir þess, m.a. með því að draga úr mengun sjávar frá starfsemi á landi og vinna gegn súrnun hafsins.</p>
		<p>Aðgerðir í loftslagsmálum sem snúa að útfærslu byggðar, samgangna og landnotkunar og aukinnar bindingar GHLE eru til þess fallnar að styðja við markmið um varðveislu, endurheimt og sjálfbæra nýtingu vistkerfa á landi og þjónustu þeirra.</p>
		<p>Gerð leiðbeininga, hvatning og vitundarvakning um loftslagsáhrif byggðar og landnotkunar ásamt ferli við gerð skipulags og umhverfismats þess, auk umhverfismats annarra áætlana, kalla á aðkomu og samstarf ólíkra aðila og styðja þannig markmið um samstarf um sjálfbæra þróun.</p>
		<p>Útfærsla byggðar og landnotkunar í því skyni að ná fram markmiðum um loftslagsmiðað skipulag er til þess fallin að styðja við markmið um vernd, stýringu og skipulag landslags.</p>

UM 5.1 LOFTSLAGSVÆNAR SAMGÖNGUR

Markmið 5.1: Skipulag byggðar og landnotkunar miði að því að draga úr loftslagsáhrifum samgangna, með áherslu á virka ferðamáta og almenningssamgöngur.

Aðgerð 5.1.1: Byggðamynstur í þágu loftslagsmála

Aðgerð 5.1.2: Skipulag innviða í þágu loftslagsvænna samgangna

Aðgerð 5.1.3: Greining byggðarþróunar á vinnusóknar- og þjónustusvæði höfuðborgar-svæðisins

Aðgerð 5.1.4: Könnun á viðhorfi til virkra ferðamáta og almenningssamgangna

Aðgerðir 5.1.1 og 5.1.2. eru settar fram til að ná markmiðum um að draga úr loftslagsáhrifum samgangna með skipulagi byggðarheilda og innviða sem draga úr ferðapörf og auka hlutdeild virkra ferðamáta og almenningssamgangna auk þess sem áhersla er á orkuskipti og samtengd kerfi samgangna. Aðgerð 5.1.3 kveður á um úttekt á þróun búsetu- og samgöngumynsturs á vinnusóknar- og þjónustusvæði höfuðborgarsvæðisins og gerð sviðsmynda um framtíðarþróun þess m.t.t. markmiða í loftslagsmálum. Aðgerð 5.1.4 lýtur að upplýsingaöflun um viðhorf til virkra ferðamáta og almenningssamgangna og hvata og hindranir fyrir notkun þeirra.

Styður tillaga um markmið 5.1 í landsskipulagsstefnu eða gengur gegn völdum umhverfisviðmiðum?

		<p>Byggðamynstur og þróun innviða í samræmi við skipulagshugmyndir um 20 mínútna bæinn stuðla að virkari lífsstíl og meiri samskiptum íbúa og eru líkleg til að bæta vellíðan og draga úr tíðni dauðsfalla af völdum lífsstílstengdra sjúkdóma.</p>
		<p>Aðgerðirnar eru til þess fallnar að hafa jákvæð áhrif á vatnstengd vistkerfi vegna minni mengunar af völdum útblásturs bensín- og dísilknúinna ökutækja.</p>
		<p>Minni hlutdeild einkabíla í umferð og aukin notkun virkra ferðamáta og almenningssamgangna auk orkuskipta hefur í för með sér minni notkun óendurnýjanlegra orkugjafa í samgöngum en eykur notkun sjálfbærrar orku.</p>
		<p>Aðgerðirnar miða að bættri nýtingu auðlinda og fjárfestinga í innviðum og geta stutt við atvinnutækifæri sem byggja á staðbundinni menningu og varningi.</p>
		<p>Aðgerðirnar stuðla að betri samgönguinnviðum fyrir alla, með áherslu á sjálfbærni í samræmi við áherslur heimsmarkmiðs um trausta innviði sem eru sjálfbærir og með viðnámsþol gagnvart breytingum.</p>
		<p>Aðgerðirnar eru til þess fallnar að styðja við heimsmarkmið um örugga, sjálfbæra og aðgengilega ferðamáta fyrir alla, bæta umferðaröryggi og almenningssamgöngur og draga úr neikvæðum umhverfisáhrifum í þéttbýli.</p>
		<p>Aðgerðirnar miða m.a. að því að draga úr rýmisþörf fyrir umferðarmannvirki, tengja byggðarheildir og stytta ferðavegalengdir sem hefur áhrif á nýtingu orkuauðlinda í samgöngum.</p>
		<p>Með aðgerðum í skipulagi og við þróun byggðar og samgangna sem draga úr loftslagsáhrifum er stutt við markmið um aðgerðir í loftslagsmálum.</p>
		<p>Aukin hlutdeild virkra ferðamáta og almenningssamgangna, góð tengsl milli byggðarheilda og skipulag innviða í þágu loftslagsvænni samgangna eru líkleg til að draga úr mengun sjávar frá starfsemi í landi.</p>
		<p>Aukin hlutdeild virkra ferðamáta og almenningssamgangna, góð tengsl milli byggðarheilda og skipulag innviða í þágu loftslagsvænni samgangna eru líkleg til að styðja við markmið um sjálfbæra nýtingu vistkerfa á landi.</p>
		<p>Aðgerð 5.1.3 kveður á um samstarfsverkefni á sviði skipulagsmála m.t.t. markmiða í loftslagsmálum auk viðhorfskönnunar til virkra ferðamáta og styðja samstarf opinberra aðila, einkaaðila og almennings.</p>
		<p>Markmið um minni þörf fyrir samgöngur og styttri vegalengdir eru líkleg til að hafa óveruleg jákvæð áhrif á landslag, að því leyti að þörf fyrir að taka nýtt land undir byggð og samgöngumannvirki í framtíðinni verður minni.</p>

UM 5.2 LOFTSLAGSVÆN BYGGÐ

Markmið 5.2: Skipulag byggðar og landnotkunar miði að því að minnka kolefnisspor samfélagsins og efla hringrásarhagkerfið með áherslu á loftslagsvæna mannvirkjagerð, sjálfbæra auðlindanýtingu og bætt meðhöndlun úrgangs með tilliti til loftslagsáhrifa.

Aðgerð 5.2.1: Loftslagsvæn mannvirkjagerð

Aðgerð 5.2.2: Sjálfbær auðlindanýting og bætt meðhöndlun úrgangs

Aðgerð 5.2.1 miðar að því að kolefnisspor byggðar sé eins lítið og kostur er og að byggingar og almenningsrými séu sveigjanleg gagnvart breyttri nýtingu. Samkvæmt aðgerð 5.2.2 skal í skipulagi sveitarfélaga m.a. tryggja bætt meðhöndlun úrgangs með það að markmiði að efla hringrásarhagkerfið með því að nýta auðlindir með sjálfbærum hætti og draga úr urðun úrgangs.

Styður tillaga um markmið 5.2 í landsskipulagsstefnu eða gengur gegn völdum umhverfisviðmiðum?

		<p>Vistvænar áherslur við mannvirkjagerð styðja við markmið um heilbriggt lífni og vellíðan.</p>
		<p>Loftslagsvæn byggð og mannvirkjagerð með minna kolefnisspori og bætt auðlindanýting með lágmörkun úrgangs styðja markmið um sjálfbæra nýtingu vatns, vernd og endurheimt vatnstengdra vistkerfa.</p>
		<p>Loftslagsvæn byggð og mannvirkjagerð og nýting auðlinda í samræmi við hugmyndafræði hringrásarhagkerfisins um sjálfbæra orkugjafa, s.s. endurnýtingu affallsvarma og gróðurhúsalofttegunda til orkuframleiðslu, styðja við markmið um sjálfbæra orku.</p>
		<p>Loftslagsvæn byggð og mannvirkjagerð með minna kolefnisspori og lágmörkun úrgangs eru í samræmi við áherslur heimsmarkmiðs um bætt auðlindanýtingu til neyslu og framleiðslu. Áhersla á hringrásarhagkerfið vinnur að því markmiði að draga úr hagvexti sem gengur á umhverfið.</p>
		<p>Loftslagsvæn mannvirkjagerð, minna kolefnisspor byggðar, endurnýting og hringrásarhagkerfið eru líkleg til að leiða til nýsköpunar í byggingar-iðnaði og á sviði innviðaþróunar og orkuframleiðslu.</p>
		<p>Loftslagsvæn byggð og mannvirkjagerð og sveigjanleiki bygginga og almenningsrýma gagnvart breyttri nýtingu og eflingu hringrásarhagkerfisins styðja markmið um sjálfbærar borgir og samfélög, og eru líklegar til að draga úr neikvæðum áhrifum vegna loftmengunar og úrgangs.</p>
		<p>Vistvænar lausnir, minna kolefnisspor byggðar, endurnýting og endurvinnsla og sjálfbær auðlindanýting styður við sjálfbæra neyslu og framleiðsluaðferðir.</p>
		<p>Aðgerðir og áherslur um loftslagsvæna byggð vinna að því markmiði að bregðast við loftslagsbreytingum.</p>
		<p>Vistvænar áherslur í skipulagi á landi og áherslur um lágmörkun úrgangs og aukna endurvinnslu og endurnýtingu eru til þess fallnar að draga úr álagi á lífríki vatns.</p>
		<p>Vistvænar áherslur í skipulagi á landi og áherslur um lágmörkun úrgangs og aukna endurvinnslu og endurnýtingu eru til þess fallnar að draga úr álagi á lífríki á landi.</p>
		<p>Áherslurnar eru ekki sérstaklega settar fram í þeim tilgangi að hvetja til samstarfs á milli opinberra aðila, einkaaðila og almennra borgara, umfram það sem felst í samráði við mótun skipulags og umhverfismat þess.</p>
		<p>Vistvænar áherslur í skipulagi taka m.a. til landslags og ásýndar lands og eru því til þess fallnar að stuðla að vernd og sjálfbærri nýtingu landslags í skipulagsgerð. Minni urðun úrgangs og endurvinnsla/-nýting mun jafnframt minnka eða koma alfarið í veg fyrir neikvæð áhrif á ásýnd lands.</p>

UM 5.3 LOFTSLAGSVÆN LANDNOTKUN

Markmið 5.3: Skipulag stuðli að sjálfbærri nýtingu lands, vernd líffræðilegrar fjölbreytni og varðveislu og bindingu kolefnis í jarðvegi og gróðri.

Aðgerð 5.3.1: Varðveisla og binding kolefnis í jarðvegi og gróðri

Aðgerð 5.3.2: Vernd og endurheimt votlendis

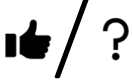

Aðgerð 5.3.3: Skógar og skógrækt

Aðgerð 5.3.4: Sjálfbær framleiðsla matvæla

Aðgerð 5.3.5: Miðlun upplýsinga um loftslagsvæna landnotkun

Aðgerð 5.3.1 felur í sér mat á ástandi lands m.t.t. kolefnisbúskapar og stefnu um varðveislu og bindingu kolefnis í jarðvegi og gróðri. Jafnframt að tekin verði afstaða til ráðstöfunar lands fyrir bindingu kolefnis í bergi. Aðgerðir 5.3.2 og 5.3.3 kveða á um mörkun stefnu um vernd og endurheimt votlendis og stefnu um skóga og skógrækt með áherslu á náttúruskóga, líffræðilega fjölbreytni og bindingu kolefnis. Aðgerð 5.3.4 miðar að því að skipulagsákvæðanir um uppbyggingu og ræktun stuðli að framleiðslu afurða með lítið kolefnisspor. Þá felst aðgerð 5.3.5 í gerð upplýsingagáttar um losun og bindingu gróðurhúsalofttegunda vegna landnotkunar.

Styður tillaga um markmið 5.3 í landsskipulagsstefnu eða gengur gegn völdum umhverfisviðmiðum?

		<p>Skóglendi og náttúrulegt umhverfi og aukið framboð af matvælum sem eru ræktuð innanlands geta haft jákvæð áhrif á heilbrigði og vellíðan fólks. Umfang áhrifa er háð útfærslu.</p>
		<p>Sjálfbær nýting lands, vernd líffræðilegrar fjölbreytni og endurheimt votlendis styðja við markmið um vernd og endurheimt vatnstengdra vistkerfa.</p>
		<p>Á ekki við.</p>
		<p>Aðgerðirnar styðja við markmið um bættu nýtingu auðlinda til neyslu og framleiðslu þar sem mögulega skapast ný atvinnutækifæri, m.a. við landbúnaðarframleiðslu, endurheimt landgæða og skógrækt. Aðgerðirnar geta ýtt undir sjálfbæra ferðapjónustu með áherslu á staðbundna menningu og varning.</p>
		<p>Aðgerðir sem fela í sér að draga úr jarðvegseyðingu, endurheimta vistkerfi og framleiðalmatvæli styðja við markmið um sjálfbæra og viðnámsþolna innviði, efnahagsþróun og velferð fyrir alla. Þessar aðgerðir geta ýtt undir nýsköpun s.s. í landbúnaðarframleiðslu og bindingu kolefnis.</p>
		<p>Áhersla á matvælaframleiðslu, útbreiðsla skóga og verndun líffræðilegrar fjölbreytni getur stutt við markmið um að nýta skipulag til að styðja jákvæð efnahags-, félags- og umhverfisleg tengsl milli þéttbýlis og dreifbýlis.</p>
		<p>Ræktun matvæla styður við markmið um sjálfbæra neyslu og framleiðsluaðferðir þ.m.t. nýtni á náttúruauðlindum.</p>
		<p>Varðveisla og binding kolefnis í jarðvegi og gróðri styðja við markmið um að berjast gegn loftslagsbreytingum. Aukin áhersla á uppgræðslu og skógrækt hefur í för með sér að hætta á skógareldum eykst.</p>
		<p>Á ekki við.</p>
		<p>Aðgerðirnar styðja við markmið um að tryggja varðveislu, endurheimta og styðja við sjálfbæra nýtingu vistkerfa á landi og í vatni og þjónustu þeirra. Einnig að grípa til aðgerða til að draga úr hnignun búsvæða og líffræðilegrar fjölbreytni. Mörkuð verði stefna um skóga og skógrækt í skipulagi skv. landsáætlun um skógrækt að teknu tilliti til staðbundinna aðstæðna og landslagsverndar en að því leyti eru tengsl við HM15 sem kveður á um að auka nýskógrækt háð útfærslu.</p>
		<p>Miðlun bestu fánlegu upplýsinga um losun og bindingu gróðurhúsalofttegunda styður að vissu marki við markmið um samstarf opinberra aðila, einkaaðila og almennra borgara.</p>
		<p>Útfærsla er varðar aukna bindingu kolefnis í jarðvegi og gróðri og þá sérstaklega aukin skógrækt kann að hafa í för með sér breytingar á landslagi og ásýnd lands en áhrifin eru háð útfærslu. Áherslur stefnu um að tryggja útbreiðslu náttúruskóga og vernda líffræðilega fjölbreytni eru til þess fallnar að draga úr áhrifum útbreiðslu nýskógræktar á landslag.</p>

UM 5.4 BYGGÐ MEÐ VIÐNÁMSPRÓTT GAGNVART UMHVERFISBREYTINGUM

Markmið 5.4: Skipulag efli viðnámsprótt byggðar og samfélags gagnvart afleiðingum loftslagsbreytinga.

Aðgerð 5.4.1: Greining áskorana

Aðgerð 5.4.2: Skipulag og mannvirkjagerð með tilliti til áhrifa loftslagsbreytinga

Aðgerð 5.4.3: Grænir innviðir

Aðgerð 5.4.4: Leiðbeiningar um aðlögun í skipulagi byggðar

Aðgerð 5.4.1 og 5.4.2 fela í sér greiningu og mat á þeim áskorunum sem vænta má í sveitarfélögum vegna afleiðinga loftslagsbreytinga og að sett verði viðeigandi skipulagsákvæði m.t.t. til þess. Aðgerð 5.4.3 miðar að því að gert verði ráð fyrir grænum innviðum til að takast á við áhrif loftslagsbreytinga á byggð og aðgerð 5.4.4 felur í sér gerð leiðbeiningarefnis um aðlögun að loftslagsbreytingum í skipulagi.

Styður tillaga um markmið 5.4 í landsskipulagsstefnu eða gengur gegn völdum umhverfisviðmiðum?

		<p>Aðgerðirnar miða að því að takast á við afleiðingar loftslagsbreytinga, efla viðnámsþrótt og draga úr tjóni á byggð og samfélag s.s. vegna óveðurs, flóða og gróðurelda. Aðgerðirnar eru líklegar til að styðja við markmið um heilbrigði og vellíðan.</p>
		<p>Aðgerðirnar styðja með óverulegum hætti við sjálfbæra nýtingu og aðgengi að hreinu vatni þar sem grænir innviðir fela í sér viðhald og endurheimt vatnstengdra vistkerfa eins og votlendis, áa og stöðuvatna.</p>
		<p>Á ekki við.</p>
		<p>Tengsl aðgerðanna við markmið um sjálfbæran hagvöxt, góð atvinnu-tækifæri og ferðapjónustu eru óveruleg og háð útfærslu, þ.e. hvort og hvaða takmarkanir afleiðingar loftslagsbreytinga setja uppbyggingu og landnýtingu. Umbreyting getur orðið í lykilgreinum yfir aðlögunartímann en aðgerðirnar eru taldar hafa jákvæð áhrif til langframa.</p>
		<p>Aðgerðirnar fela í sér þróun innviða sem eru sjálfbærir og með viðnámsþol gagnvart breytingum. Aðgerðirnar eru líklegar til að ýta undir nýsköpun þegar kemur að hönnun mannvirkja og notkun grænna innviða til að bregðast við loftslagsbreytingum.</p>
		<p>Aðgerðirnar styðja við markmið um öruggar og sjálfbærar borgir og bæi með viðnámsþol gagnvart loftslagsbreytingum, m.a. með því að verja eignir/mannvirki og íbúa gagnvart náttúruvá og gera samfélagið betur í stakk búið til að takast á við breytingar en óvissa er um áhrif á markmið um húsnæði og sjálfbæra ferðamáta á viðráðanlegu verði. Aðgerðirnar geta takmarkað byggingarland eða aukið byggingarkostnað þar sem land er tekið undir græna innviði eða þar sem verja þarf strandlengju eða byggð gagnvart flóðum, þ.m.t. ofanflóðum.</p>
		<p>Aðgerðirnar hafa óveruleg tengsl við markmið um sjálfbæra neyslu og framleiðsluaðferðir.</p>
		<p>Miðað er að því að flétta aðgerðir inn í skipulagsgerð til að bregðast við afleiðingum loftslagsbreytinga og styðja markmið um að grípa til aðgerða til að berjast gegn áhrifum loftslagsbreytinga.</p>
		<p>Aðgerðirnar tengjast markmiði um heilbriggt umhverfi hafsins með þeim hætti að að í þeim felst stjórnun á nýtingu strandsvæða sem getur haft óveruleg jákvæð áhrif á vistkerfi sjávar og strandsvæða.</p>
		<p>Aðgerðirnar styðja við markmið um vernd, endurheimt og sjálfbæra nýtingu vistkerfa á landi og þá sérstaklega þar sem grænum innviðum er beitt til að auka viðnámsþrótt gagnvart afleiðingum loftslagsbreytinga.</p>
		<p>Aðgerðirnar hafa óveruleg tengsl við markmið um samstarf um sjálfbæra þróun.</p>
		<p>Nauðsynlegar aðgerðir til að bregðast við áhrifum loftslagsbreytinga, t.d. hækkandi sjávarstöðu og auknum ágangi sjávar á stendur landsins, kunna að valda neikvæðum áhrifum á landslag strandsvæða en það er háð útfærslu. Það gildir einnig um svæði þar sem verja þarf byggð vegna hættu á ofanflóðum.</p>

UM 6. STAÐARMÓTUN OG LANDSLAGSVERND

Markmið 6.0: Skipulag byggðar og landnotkunar varðveiti og eflir gæði sem felast í landslagi og sérkennum náttúru og byggðar á hverjum stað.

Aðgerð 6.0.1: Skipulag með tilliti til landslags

Aðgerð 6.0.2: Mat á áhrifum skipulags á landslag

Aðgerð 6.0.3: Leiðbeiningar, hvatning og vitundarvakning um staðarmótun, landslagsgæði og landslagsvernd í skipulagi

Aðgerð 6.0.1 og 6.0.2 lúta að áherslum í skipulagsgerð sveitarfélaga varðandi það að við ráðstöfun lands til uppbyggingar og ræktunar sé tekið mið af þeim gæðum sem felast í landslagi, að skipulagi byggðar og landnotkunar sé hagað með þeim hætti að varðveita landslag og efla þau gæði sem felast í landslagi, náttúrulegu og byggðu. Við umhverfismat áætlana sé lagt mat á áhrif skipulagstillagna og valkosti við þær, á náttúrulegt og byggt landslag. Aðgerð 6.0.3 lýtur að leiðbeiningagerð um landslagsmótun og staðarmótun í skipulagi og því að stuðla að vitundarvakningu um landslagsgæði og staðarmótun.

Styður tillaga um markmið 6.0 í landskipulagsstefnu eða gengur gegn völdum umhverfisviðmiðum?

		<p>Landslagsgæði, hvort sem er náttúruleg eða innan byggðar, stuðla að bættri líðan og geðheilbrigði.</p>
		<p>Vernd náttúrulegs landslags og vernd eða endurheimt landslagsgæða er líkleg til að fela í sér vernd og endurheimt vatnstengdra vistkerfa.</p>
		<p>Með aðgerðunum er lögð áhersla á að við ákvarðanir um landnýtingu og valkostgreiningu við skipulagsgerð, sé tekið mið af gæðum landslags og lagt mat á áhrif á landslag við umhverfismat áætlana. Það getur haft áhrif á nýtingu orkuvalkosta sem að öðru leyti gætu talist hagkvæmir m.t.t. kostnaðar.</p>
		<p>Aðgerðirnar munu styðja við markmið um að draga úr hagvexti sem gengur á umhverfið. Landslagsgæði, hvort sem er náttúruleg eða innan byggðar, skapa aðdráttarafl sem styður við ferðapjónustu.</p>
		<p>Á ekki við.</p>
		<p>Í heimsmarkmiðinu er lögð áhersla á að staðinn sé vörður um náttúru-minjar og menningararfleifið og að skipulag sé nýtt til að styðja umhverfisleg tengsl á milli þéttbýlis og dreifbýlis og styðja aðgerðirnar við þetta markmið.</p>
		<p>Aðgerðirnar stuðla að sjálfbærri nýtingu á þeirri auðlind sem felst í gæðum landslags.</p>
		<p>Leiða má að því líkum að vel ígrunduð stefnumótun um vernd gæða landslags og sjálfberrar nýtingar stuðli að því að viðhalda bindingu kolefnis í jarðvegi og gróðri.</p>
		<p>Á ekki við.</p>
		<p>Vernd náttúrulegs landslags og vernd eða endurheimt landslagsgæða eru líkleg til að stuðla að heimsmarkmiðinu í gegnum varðveislu vistkerfa og með því að koma í veg fyrir hnignun búsvæða og líffræðilegrar fjölbreytni.</p>
		<p>Aðgerðirnar munu stuðla að gagnsærri umfjöllun um verndun og viðhald landslags og auka umræðu um vægi landslags við staðarmótun. Leiðbeiningagerð og þá sérstaklega vitundarvakning um mikilvægi landslags við skipulagsgerð er í samræmi við heimsmarkmiðið.</p>
		<p>Aðgerðirnar stuðla með beinum hætti að því að ná fram markmiðum Evrópska landslagssamningsins.</p>

UM 6.1 VARÐVEISLA OG EFLING LANDSLAGSGÆÐA OG STAÐAREINKENNA

Markmið 6.1: Skipulagsákvörðanir um ráðstöfun lands fyrir uppbyggingu og ræktun taki mið af þeim gæðum sem felast í landslagi, byggt á landslagsgreiningu og mati á staðareinkennum.

Aðgerð 6.1.1: Skipulagsgerð með tilliti til landslags og staðareinkenna

Aðgerð 6.1.2: Skipulagsgerð með tilliti til víðerna

Aðgerð 6.1.3: Skipulagsgerð um skóga og skógrækt

Aðgerð 6.1.4: Skipulagsgerð með tilliti til ræktunarskilyrða

Aðgerð 6.1.5: Flokkun landslagsgerða og leiðbeiningar um landslagsgreiningu

Aðgerð 6.1.6: Kortlagning óbyggðra víðerna á landsvísu og leiðbeiningar um staðbundna greiningu óbyggðra víðerna

Aðgerð 6.1.7: Leiðbeiningar um skipulag landbúnaðarlands

Í aðgerð 6.1.1 er sett fram stefna um að við skipulagsgerð sveitarfélaga verði landslag og staðareinkenni greind og niðurstöður þeirrar greiningar lagðar til grundvallar við skipulagsgerð. Í aðgerð 6.2.2 er samskonar markmið sett um greiningu óbyggðra víðerna og nýtingu þeirra gagna við skipulagsgerð. Sveitarfélög skulu samkvæmt aðgerð 6.1.3 marka stefnu um skóga og skógrækt sem feli í sér áherslur um verndun og viðhald náttúruskóga og framfylgd landsáætlunar um skógrækt sem taki tillit til staðbundinna aðstæðna, m.a. með landslagsvernd í huga. Aðgerð 6.1.4 lýtur að flokkun landbúnaðarlands og að tekið sé tillit til þeirrar greiningar í skipulagsgerð. Í þeirri aðgerð er einnig kveðið á um að ákvörðanir um uppskiptingu lands byggi á skipulagsáætlunum. Í aðgerð 6.1.5 er kveðið á um flokkun, kortlagningu og lýsingu landslags á landsvísu í samráði við hlutaðeigandi aðila og gefi út leiðbeiningar um greiningu landslags og staðareinkenna. Aðgerð 6.1.6 felur í sér sambærilegar aðgerðir um kortlagningu óbyggðra víðerna á landsvísu og gerð leiðbeiningarefnis það að lútandi. Í aðgerð 6.1.6 eru einnig sett fram viðmið um hvað lagt skuli til grundvallar við kortlagningu óbyggðra víðerna við skipulagsgerð. Aðgerð 6.1.7 felur í sér gerð leiðbeininga um skipulagsgerð á grundvelli flokkunar landbúnaðarlands.

Styður tillaga um markmið 6.1 í landsskipulagsstefnu eða gengur gegn völdum umhverfisviðmiðum?

		<p>Aðgerðirnar taka til gagnaöflunar og nýtingar gagna í skipulagsgerð um landslag, óbyggð víðerni, landbúnaðarland, skóga og skógrækt. Jafnframt fela þær í sér að sett séu viðmið varðandi kortlagningu óbyggðra víðerna á landsvísu og leiðbeiningagerð um gagnaöflun, kortlagningu og skipulagsgerð. Þessar áherslur stuðla að bættum umhverfisgæðum, svo sem gæðum landslags og víðerna og eru líklegar að leiða til jákvæðra áhrifa á vellíðan og geðheilsu.</p>
		<p>Stefnumótun um gæði landslags, vernd og viðhald náttúruskóga, kortlagningu og stefnumótun um landbúnaðarland og viðhald víðerna munu hafa óbein jákvæð áhrif á vatnstengd vistkerfi.</p>
		<p>Hluti af sjálfbærri orkuvinnslu er að ekki sé gengið á þær auðlindir sem felast í landslagi, óbyggðum víðernum, skógum og landbúnaðarlandi sem hentar vel til ræktunar. Áherslurnar styðja því við þetta markmið.</p>
		<p>Hluti af sjálfbærum hagvexti er að ekki sé gengið á þær auðlindir sem felast í landslagi, óbyggðum víðernum, skógum og landbúnaðarlandi sem hentar vel til ræktunar. Áherslurnar styðja því við þetta markmið. Jafnframt styðja aðgerðirnar við að viðhalda auðlindunum sem sjálfbær ferðamennska byggir sína tilvist á.</p>
		<p>Áhersla þessa heimsmarkmiðs er á uppbyggingu sjálfbærra innviða með viðnámsþol gagnvart breytingum. Kortlagning landbúnaðarlands og stefnumótun um nýtingu þess og áherslur í skógrækt sem aðgerðirnar fela í sér eru þáttur í því.</p>
		<p>Hluti af þessu heimsmarkmiði er að standa vörð um náttúruvinnur og menningararfleifð. Áherslur er varða gæði náttúrulegs og mannmótaðs landslags, áherslur um víðerni og skógrækt styðja við þennan þátt heimsmarkmiðsins.</p>
		<p>Gagnaöflun, greining og leiðbeiningagerð er undirstaða sjálfbærrar nýtingar á náttúruauðlindum.</p>
		<p>Áherslur er varða landbúnaðarland og skógrækt eru mikilvæg skref í átt að því markmiði að flétta aðgerðum vegna loftslagsbreytinga inn í skipulagsgerð.</p>
		<p>Á ekki við.</p>
		<p>Stefnumótun um gæði landslags, vernd og viðhald náttúruskóga, kortlagningu og stefnumótun um landbúnaðarland og viðhald víðerna stuðlar að vernd, endurheimt og sjálfbærri nýtingu vistkerfa.</p>
		<p>Aukin gagnaöflun, nýting gagna við skipulagsgerð og leiðbeiningar við skipulagsgerð stuðla að skilvirkara samstarfi við ákvarðanatöku.</p>
		<p>Aðgerðir er varða gæði landslags, vernd og viðhald náttúruskóga, kortlagningu og stefnumótun um landbúnaðarland og viðhald víðerna sem fela í sér aukna greiningu, stefnumótun og miðlun upplýsinga eru í samræmi við áherslur Evrópska landslagssamningsins.</p>

UM 6.2 LANDSLAGSHÖNNUN OG MANNVIRKI Í LANDSLAGI

Markmið 6.2: Skipulag byggðar skapi góða umgjörð um mannlíf á hverjum stað með vandaðri og viðeigandi hönnun byggðar og almenningsrýma.

Aðgerð 6.2.1: Fjölbreytt og lifandi bæjarrými

Aðgerð 6.2.2: Gatnakerfi og göturými

Aðgerð 6.2.3: Grænir innviðir

Aðgerð 6.2.4: Hönnun mannvirkja í landslagi

Aðgerð 6.2.5: Leiðbeiningar um skipulag og hönnun bæjar- og göturýma

Aðgerðirnar fela í sér áherslur um gæði umhverfis og mannvirkja í landslagi með það að markmiði að tryggja fjölbreytt, lifandi og vel tengd bæjarrými, áherslur er varða hlutverk gatnakerfa og göturýma sem taki mið af fjölbreyttu hlutverki þeirra sem umferðarleiða og bæjarrýma, mikilvægi gæða grænna innviða bæði vegna upplifunar þeirra sem í þeim dvelja og einnig notagildi þeirra er varða hreyfingu og útiveru og hlutverki þeirra tengt loftslagsmálum, líffræðilegum fjölbreytileika og sjálfbærum ofanvatnslausnum. Aðgerð 6.2.4 felur í sér að vandað verði til staðarvals og hönnunar mannvirkja og að tekið sé tillit til landslags, sjónrænna þátta og upplifunar við hönnun þeirra. Í aðgerð 6.2.5 er sett markmið um að undirbúið verði leiðbeiningarefni um skipulag og hönnun bæjar- og göturýma.

Styður tillaga um markmið 6.2 í landskipulagsstefnu eða gengur gegn völdum umhverfisviðmiðum?

		<p>Áherslur aðgerðanna eru á gæði umhverfis og mannvirkja hvað varðar upplifun, gæði og notagildi fyrir þá sem þau nýta, sem hluta af aðgerðum er varða loftslagsmál, líffræðilegan fjölbreytileika og vatnsgæði. Aðgengi að vönduðum bæjarrýmum og útisvæðum stuðla að bættri heilsu og vellíðan þeirra sem þau nota.</p>
		<p>Áherslur og aðgerðir er lúta að sjálfbærum ofanvatnslausnum stuðla að framgangi þessa heimsmarkmiðs og áherslur er varða hönnun mannvirkja, notagildi og umhverfislegan ávinning grænna svæða getur haft jákvæð áhrif á vatnstengd vistkerfi.</p>
		<p>Á ekki við.</p>
		<p>Markmiðum um hagvöxt kann að fylgja aukin ásókn inn á græn svæði með aukinni uppbyggingu. Áherslur um landslagshönnun og viðeigandi hönnun byggðar og almenningsrýma er líkleg til að stuðla að bættri nýtingu auðlinda til neyslu og framleiðslu og að leitast verði við að draga úr hagvexti sem gengur á umhverfið, þ.m.t. græn svæði.</p>
		<p>Aðgerðirnar eru í samræmi við áherslur heimsmarkmiðsins um sjálfbæra innviði sem eru með viðnámsþol gagnvart breytingum.</p>
		<p>Aðgerðirnar taka til gæða hins byggða umhverfis, bæði bæjar- og göturýma og grænna svæða. Þær munu ýta undir örugga, sjálfbæra og aðgengilega ferðamáta, eru til þess fallnar að stuðla að bættum almenningssamgöngum og umferðaröryggi og í þeim felst að staðinn sé vörður um náttúruminjar og menningararfleifð.</p>
		<p>Gæðamarkmið aðgerðanna munu stuðla að sjálfbærri stjórnun og nýtni á náttúruauðlindum.</p>
		<p>Skipulagshugmyndir um 20 mínútna bæinn og áherslan á græna innviði eru í samræmi við þetta heimsmarkmið.</p>
		<p>Gæðamarkmið aðgerðanna geta stuðlað að minni mengun frá starfsemi á landi.</p>
		<p>Áherslur á græna innviði og bæjarrými sem leggja af mörkum til loftslagsmála, líffræðilegs fjölbreytileika og sjálfbærra ofanvatnslausna stuðla að framgangi þessa heimsmarkmiðs.</p>
		<p>Aukin fræðsla og leiðbeiningagerð í skipulagi stuðlar að skilvirkara samstarfi.</p>
		<p>Aðgerðirnar eru í samræmi við áherslur Evrópska landslagssáttmálans um mótun stefnu um landslag og að stuðlað sé að greiningu á sérkennum og verðmæti landslags og til þess fallnar að auka við almenna meðvitund um landslag.</p>

UM 6.3 NÝTING VINDORKU Í SÁTT VIÐ UMHVERFI OG SAMFÉLAG

Markmið 6.3: Nýting vindorku í sátt við umhverfi og samfélag

Aðgerð 6.3.1: Stefnumörkun um vindorkunýtingu í skipulagsáætlunum

Aðgerð 6.3.2: Umhverfismat nýtingar vindorku

Aðgerð 6.3.3: Leiðbeiningar um skipulag og umhverfismat vindorkunýtingar

Í aðgerð 6.3.1 eru settar áherslur um að við gerð aðalskipulags verði sett fram stefna um nýtingu vindorku. Í aðgerð 6.3.2 er sett fram viðfangsefni sem fjalla þarf um við umhverfismat áætlana fyrir vindorku. Í aðgerð 6.3.3 er kveðið á um gerð leiðbeiningarefnis um stefnumörkun og skipulagssjónarmið er varða landslag við nýtingu vindorku.

Styður tillaga um markmið 6.3 í landskipulagsstefnu eða gengur gegn völdum umhverfisviðmiðum?

		<p>Áherslur aðgerðanna eru á að draga úr neikvæðum áhrifum af framleiðslu vindorku á landslag með stefnumótun og umhverfismati. Aðgengi að landslagi af miklum gæðum styður geðheilsu og vellíðan.</p>
		<p>Áhersla á vandaða stefnumótun um nýtingu vindorku, staðarval og úrfærslu vindorkuvera, sem byggir á umhverfismati styður við markmið um vernd og endurheimt vatnstengdra vistkerfa.</p>
		<p>Áhersla á vandaða stefnumótun um nýtingu vindorku, staðarval og úrfærslu vindorkuvera, sem byggir á umhverfismati styður við markmið um að nýta hlut endurnýjanlegrar orku þar sem staðinn er vörður um sérstakt landslag og tekið tillit til grenndarhagsmuna.</p>
		<p>Hluti af sjálfbærum hagvexti er að ekki sé gengið á þær auðlindir sem að felast í landslagi. Áherslurnar styðja því við þetta markmið. Jafnframt styðja þær við viðhalda auðlinda sem sjálfbær ferðamennska byggir á.</p>
		<p>Aukin framleiðsla orku sem byggir á sjálfbærum grunni felur meðal annars í sér að tekið er tillit til áhrifa á landslag við stefnumótun um nýtingu vindorku. Aðgerðirnar styðja því við þetta heimsmarkmið.</p>
		<p>Á ekki við.</p>
		<p>Aukin framleiðsla orku sem byggir á sjálfbærum grunni felur meðal annars í sér að tekið er tillit til áhrifa á landslag við stefnumótun um nýtingu vindorku. Aðgerðirnar styðja því við þetta heimsmarkmið.</p>
		<p>Sjálfbær nýting vindorku þar sem tekið er tillit til umhverfisáhrifa og stuðlað að því að halda áhrifum á landslag í lágmarki er í samræmi við þetta heimsmarkmið.</p>
		<p>Ekki er sérstaklega vikið að nýtingu vindorku á hafsvæðum, en aðgerðir sem lúta að því að taka tillit til landslags eiga jafnt við á haf- og strandsvæðum og á landi.</p>
		<p>Aukin framleiðsla orku sem byggir á sjálfbærum grunni felur meðal annars í sér að tekið er tillit til áhrifa á umhverfið við stefnumótun um nýtingu vindorku. Aðgerðirnar styðja því við þetta heimsmarkmið.</p>
		<p>Aukin greining og útgáfa leiðbeininga stuðlar að aukinni skilvirkni í samstarfi allra hagsmunaaðila sem koma að skipulagsgerð.</p>
		<p>Aðgerðirnar stuðla að greiningu og stefnumótun um landslag í samræmi við áherslur Evrópska landslagssamningsins.</p>

UM 7. HEILSUVÆN BYGGÐ OG LANDNOTKUN

Markmið 7.0: Skipulag byggðar og landnotkunar stuðli að heilsu og vellíðan.

Aðgerð 7.0.1: Skipulag í þágu lýðheilsu

Aðgerð 7.0.2: Mat á lýðheilsuáhrifum skipulags

Aðgerð 7.0.3: Leiðbeiningar um skipulagsgerð með tilliti til lýðheilsu og hvatning til heilsuvæns lífsstíls

Markmið aðgerðar 7.0.1 er að skapa heilnæmt umhverfi og möguleika til hreyfingar, endurnæringar og samskipta og að gætt verði að jafnræði, fjölbreytileika, öryggi og aðgengi ólíkra félags- og getuhópa. Aðgerð 7.0.2 felur í sér mat á áhrifum á lýðheilsu við skipulagsgerð og aðgerð 7.0.3 kveður á um gerð og miðlun leiðbeiningarefnis um heilsuvænt skipulag og vitundarvakningu um lýðheilsuáhrif skipulags.

Styður tillaga um markmið 7.0 í landsskipulagsstefnu eða gengur gegn völdum umhverfisviðmiðum?

		<p>Gott aðgengi að grænum svæðum og umhverfi sem hvetur til hreyfingar og endurnærningar styður við markmið um heilbriggt lífverni og vellíðan fyrir alla frá vöggu til grafar.</p>
		<p>Á ekki við.</p>
		<p>Á ekki við.</p>
		<p>Heilsuvæn byggð er líkleg til að styðja óverulega við markmið um að bæta nýtingu auðlinda til neyslu og framleiðslu og sjálfbæra ferðaþjónustu. Aukið heilbrigði og vellíðan íbúa getur haft jákvæð áhrif á efnahagslífið m.t.t til atvinnuþátttöku og minni fjarveru vegna veikinda.</p>
		<p>Með skipulagi heilsuvænnar byggðar er líklegt að komið verði til móts við markmið um trausta og sjálfbæra innviði með viðnámsþoli gagnvart breytingum, m.a. við hönnun mannvirkja og við gerð hjóla og göngustíga.</p>
		<p>Aðgerðirnar styðja við markmið um öruggar og sjálfbærar borgir og bæi fyrir alla þjóðfélagsþópna, fullnægjandi og öruggt húsnæði, aðgengilega ferðamáta og betri loftgæði.</p>
		<p>Heilsuvænt skipulag og hvatning til að tileinka sér heilsuvænan lífsstíl styður við markmið um sjálfbæra neyslu og framleiðsluaðferðir.</p>
		<p>Aðgerðir og lausnir við að móta heilsuvænt samfélag hafa beina tengingu við aðgerðir sem miða að því að berjast gegn loftslagsbreytingum s.s. með áherslu á virka ferðamáta og græn svæði og jafnræði og öryggi allra þópna samfélagsins.</p>
		<p>Aðgerðirnar hafa óveruleg tengsl við markmið um að varðveita umhverfi hafisins og vernda og stjórna nýtingu á vistkerfum þess.</p>
		<p>Aðgerðirnar styðja með óverulegum hætti við markmið um að vernda, endurheimta og styðja sjálfbæra nýtingu vistkerfa á landi en þó einkum áherslu um að auka græn svæði í þéttbýli og umhverfismótun til að tryggja heilnæmt umhverfi til útiveru.</p>
		<p>Aðgerðir eins og mótun skipulags, leiðbeiningagerð, vitundarvakning um lýðheilsuáhrif skipulags og hvatning á heilsuvænum lífsstíl fela í sér samráð og samstarf ólíkra aðila.</p>
		<p>Aðgerðirnar eru til þess fallnar að hafa jákvæð áhrif á yfirbragð og ásjúnd byggðar og gæði svæða til útiveru.</p>

UM 7.1 HEILSUVÆNIR FERÐAMÁTAR OG HREYFING Í DAGLEGU LÍFI

Markmið 7.1: Skipulag byggðar og landnotkunar hvetji til göngu og hjólreiða og annarra virkra ferðamáta og stuðli að hreyfingu í daglegu lífi.

Aðgerð 7.1.1: Byggðamynstur í þágu lýðheilsu

Aðgerð 7.1.2: Skipulag og hönnun gatna og stíga í þágu lýðheilsu

Markmið aðgerðar 7.1.1 er að skapa byggðarheildir með þétta og blandaða byggð í samræmi við skipulagshugmyndir um 20 mínútna bæinn. Einnig miði skipulag gatnakerfis og hönnun og útfærsla göturýma innan byggðarheilda að því að tryggja góðar aðstæður fyrir alla ferðamáta með áherslu á göngu og hjólreiðar og aðra virka ferðamáta með það að markmiði að auka hreyfingu í daglegu lífi, sbr. aðgerð 7.1.2.

Styður tillaga um markmið 7.1 í landsskipulagsstefnu eða gengur gegn völdum umhverfisviðmiðum?

		<p>Með skipulag og hvatningu til notkunar virkra ferðamáta og hreyfingu í daglegu lífi er stutt við markmið um heilbriggt líf og vellíðan.</p>
		<p>Á ekki við.</p>
		<p>Á ekki við.</p>
		<p>Þétt blönduð byggð og stígakerfi sem þjónar sem samgöngu- og útivistarleið eru líklegar aðgerðir til að styðja óverulega við markmið um að bæta nýtingu auðlinda til neyslu og framleiðslu og mögulega ýta undir staðbundna menningu og varning.</p>
		<p>Með skipulagi þéttar byggðar og stígakerfis er líklegt að komið verði til móts við markmið um trausta og sjálfbæra innviði með viðnámsþoli gagnvart breytingum sem styðja við velferð allra hópa samfélagsins.</p>
		<p>Aðgerðirnar styðja við markmið um örugg og sjálfbær samfélög fyrir alla þjóðfélagsþópa með útfærslu 20 mínútna bæjarins, útfærslu gatna og stígakerfis í þéttbýli og ferðamáta á viðráðanlegu verði. Einnig styðja aðgerðirnar jákvæð félags- og umhverfisleg tengsl milli þéttbýlis og dreifbýlis, m.a. með stígakerfi sem þjónar sem samgöngu- og útivistarleið.</p>
		<p>Byggðamynstur í þágu lýðheilsu vinnur með markmiði um sjálfbæra neyslu og framleiðsluáðferðir, þ.m.t. nýtni á náttúruauðlindum þar sem ætla má að minna land verði lagt undir nýja byggð og innviðir nýtist betur.</p>
		<p>Aðgerðir sem miða að þéttari byggð og því að byggja á hugmyndafræði 20 mínútna bæjarins, auk áherslu á virka ferðamáta og svæðisbundið stígakerfi, eru til þess fallnar að draga úr losun GHG og styðja við aðgerðir í loftslagsmálum.</p>
		<p>Á ekki við.</p>
		<p>Aðgerðirnar styðja með óverulegum hætti við markmið um að vernda, endurheimta og styðja sjálfbæra nýtingu vistkerfa á landi en með þéttari blandaðri byggð og áherslu á virka ferðamáta má ætla að minna landi sé ráðstafað fyrir nýja byggð, vegi og stærri samgöngumannvirki.</p>
		<p>Ferli við mótnu skipulags felur í sér samráð og samstarf ólíkra aðila og styður við markmið um samvinnu um sjálfbæra þróun.</p>
		<p>Byggðarheildir sem fela í sér þetta blandaða byggð hafa áhrif á borgar- og bæjarlandslag og verðmæti sem kunna að felast í yfirbragði byggðar og nýtingu rýmis. Áhrifin eru háð nánari útfærslu. Með þéttari blandaðri byggð og áherslu á virka ferðamáta má hins vegar ætla að minna land sé ráðstafað fyrir nýja byggð og vegi.</p>

UM 7.2 FJÖLBREYTT ÚTIVIST Í NÁND VIÐ NÁTTÚRU

Markmið 7.2: Skipulag byggðar og landnotkunar tryggji möguleika til dvalar og hreyfingar utandyra að sumri og vetri, með áherslu á nánd við náttúru.

Aðgerð 7.2.1: Fjölbreytt útivistarsvæði til margvíslegra nota

Aðgerð 7.2.2: Náttúra almenningsrýmum

Aðgerð 7.2.1 miðar að því að gera ráð fyrir heildstæðu kerfi fjölbreyttra útivistarsvæða sem gefa kost á hreyfingu og endurnæringu fyrir ólíka aldurs- og getuhópa. Markmið 7.2.2 miðar að því að flétta náttúru sem víðast inn í hið byggða umhverfi.

Styður tillaga um markmið 7.2 í landsskipulagsstefnu eða gengur gegn völdum umhverfisviðmiðum?

		<p>Aukið aðgengi að útivistarsvæðum og náttúruríkum svæðum stuðla að bættri heilsu, geðheilbrigði og vellíðan.</p>
		<p>Á ekki við.</p>
		<p>Á ekki við.</p>
		<p>Net útivistarsvæða og vel hönnuð almenningssvæði nýtast jafnt ferðamönnum sem íbúum en að öðru leyti eru áhrif talin óveruleg.</p>
		<p>Net útivistarsvæða og vel hönnuð almenningssvæði eru verðmætir innviðir sem stuðla að velferð íbúa en að öðru leyti eru áhrifin talin óveruleg.</p>
		<p>Með fjölbreyttum útivistarsvæðum og náttúru í hinu byggða umhverfi er stutt við markmið um að standa vörð um náttúruminjar og draga úr neikvæðum umhverfisáhrifum í þéttbýli með áherslu á loftgæði.</p>
		<p>Á ekki við.</p>
		<p>Með því að því að flétta náttúru sem víðast inn í hið byggða umhverfi er stutt við aðgerðir í loftslagsmálum, m.a. aðgerðum sem miða að aðlögun að áhrifum loftslagsbreytinga.</p>
		<p>Á ekki við.</p>
		<p>Aðgerðir sem miða að því að flétta náttúru sem víðast inni í hið byggða umhverfi geta stutt við sjálfbæra nýtingu vistkerfa á landi, en eru þó háðar umfangi og útfærslu.</p>
		<p>Á ekki við.</p>
		<p>Skipulag og aðgengi að heildstæðu kerfi fjölbreyttra og vandaðra útivistarsvæða styðja við markmið Evrópska landslagssamningsins.</p>

UM 7.3 FJÖLBREYTT HÚSNÆÐI SEM MÆTIR ÞÖRFUM ÓLÍKRA HÓPA

Markmið 7.3: Skipulag skapi umgjörð fyrir uppbyggingu vandaðs íbúðarhúsnæðis sem mætir þörfum ólíkra aldurs- og félagshópa.

Aðgerð 7.3.1: Fjölbreytt og vel staðsett íbúðarhúsnæði

Aðgerð 7.3.2: Vandað íbúðarhúsnæði

Í markmiðum 7.3.1 og 7.3.2 er gert ráð fyrir að skipulagsgerð miði að því að uppbygging íbúðarhúsnæðis svari þörfum miðað við lýðfræðilega þróun, fjárhag og þarfir ólíkra aldurs- og félagshópa og að skýr tengsl verði á milli greiningar og stefnu í skipulagsáætlunum og húsnæðisáætlun viðkomandi sveitarfélags. Gert verði ráð fyrir fjölbreyttu og vel staðsettu íbúðarhúsnæði innan hvernar byggðarheildar og að stuðlað verði að gæðum húsnæðis, m.a. hvað varðar byggingarlist, birtu, hljóðvist og útirými.

Styður tillaga um markmið 7.3 í landsskipulagsstefnu eða gengur gegn völdum umhverfisviðmiðum?

		<p>Með því að stuðla að framboði af viðeigandi íbúðarhúsnæði fyrir alla hópa þar sem lögð er áhersla á gæði á borð við útirými, birtu og hljóðvist er stutt við markmið um heilbriggt líferni og vellíðan.</p>
		<p>Á ekki við.</p>
		<p>Á ekki við.</p>
		<p>Framboð á íbúðarhúsnæði m.t.t. lýðfræðilegar þróunar íbúa og þarfa mismunandi hópa innan byggðarheildar styður við markmið um sjálfbæran hagvöxt.</p>
		<p>Framboð á íbúðarhúsnæði m.t.t. lýðfræðilegrar þróunar íbúa og þarfa mismunandi hópa innan byggðarheildar styður við markmið um sjálfbæra og viðnámsþolna innviði og velferð allra.</p>
		<p>Aðgerðirnar styðja við markmið um fullnægjandi og öruggt húsnæði á viðráðanlegu verði, aðgengi að grunnþjónustu og tengingu við örugga, sjálfbæra og aðgengilega ferðamáta.</p>
		<p>Aðgerðir sem felast í að stilla saman þörf íbúa fyrir fjölbreyttu íbúðarhúsnæði og framboði þess innan hverrar byggðarheildar stuðla að sjálfbærri stjórnun og nýtni á náttúruauðlindum.</p>
		<p>Markmiðin tengjast þessu heimsmarkmiði óbeint með því að stuðla að samstillingu framboðs og þarfar íbúa, og stuðla þar með að betri nýtingu auðlinda.</p>
		<p>Á ekki við.</p>
		<p>Á ekki við.</p>
		<p>Á ekki við.</p>
		<p>Markmið um gæði og fjölbreytni íbúðarhúsnæðis þar sem aðgengi að útirými er tryggt og skipulag byggðarheildar er í samræmi við skipulagshugmyndir um 20 mínútna bæinn styðja við markmið Evrópska landslagssamningsins.</p>

UM 7.4 HEILNÆMT OG ÖRUGGT UMHVERFI

Markmið 7.4: Skipulag byggðar og landnotkunar stuðli að heilnæmu og öruggu umhverfi.

Aðgerð 7.4.1: Heilnæmt umhverfi

Aðgerð 7.4.2: Öryggi og aðgengi í almenningsrymum

Markmið aðgerða 7.4.1 og 7.4.2 er að tryggja heilnæmt umhverfi, þar á meðal loftgæði og hljóðvist, m.a. með útfærslu byggðar og almenningsryma sem dregur úr ferðapörf og hvetur til virkra ferðamáta og að tryggja öryggi á götum og stígum og öðrum almenningsrymum, sértaklega m.t.t. þarfa viðkvæmra hópa.

Styður tillaga um markmið 7.4 í landsskipulagsstefnu eða gengur gegn völdum umhverfisviðmiðum?

		Loftgæði og góð hljóðvist styðja markmið um heilbriggt líferni og vellíðan fyrir alla og útfærsla byggðar og almenningsrýma sem draga úr ferðaþörf er líkleg til að draga úr slysum og dauðsföllum af völdum umferðarslysa.
		Á ekki við.
		Á ekki við.
		Á ekki við.
		Aðgerðirnar miða að öryggi á götum og stígum og hönnun gatnakerfis og göturýma sem styðja við markmið um trausta sjálfbæra innviði og velferð fyrir alla.
		Aðgerðirnar styðja við markmið um borgir og bæi fyrir alla þjóðfélags hópa, bætt umferðaröryggi og sjálfbæra og aðgengilega ferðamáta.
		Á ekki við.
		Hönnun almenningsrýma, gatnakerfis og göturýma og hvatning til notkunar virkra ferðamáta með betri loftgæði og hljóðvist að leiðarljósi, er til þess fallin að styðja við markmið í loftslagsmálum
		Á ekki við.
		Á ekki við.
		Á ekki við.
		Markmið um hönnun almenningsrýma, gatnakerfis og göturýma styðja við markmið Evrópska landslagssamningsins.

UM 7.5 TÆKIFÆRI TIL ÁHRIFA Á MÓTUN NÆRUMHVERFIS

Markmið 7.5: Við skipulag byggðar og landnotkunar verði tryggð góð tækifæri fyrir ólíka aldurs- og félagshópa til að hafa áhrif á ákvarðanir um þeirra nærumhverfi.

Aðgerð 7.5.1: Samráð við skipulagsgerð

Aðgerð 7.5.2: Úttekt á áhrifum almennings á ákvarðanatöku

Aðgerð 7.5.3: Leiðbeiningar um samráð við almenning

Aðgerð 7.5.4: Vefgátt og vefsja um skipulag og framkvæmdir

Markmið aðgerðanna er að tryggja og víkka möguleika almennings til að hafa áhrif á mótun umhverfis með þátttöku í skipulagsgerð og að í skipulagsferlinu verði beitt vel útfærðum og virkum samráðsleiðum. Einnig er gert ráð fyrir gerð verklagsleiðbeininga til að tryggja þátttöku almennings við skipulagsgerð og að gerð verði úttekt á áhrifum þátttöku almennings og félagasamtaka á ákvarðanatöku við skipulagsgerð og undirbúning framkvæmda. Þróuð verði vefgátt og landfræðileg vefsja í því skyni að auka skilvirkni og auðvelda aðgengi að upplýsingum og þátttöku almennings við gerð skipulags og undirbúning framkvæmda.

Styður tillaga um markmið 7.5 í landsskipulagsstefnu eða gengur gegn völdum umhverfisviðmiðum?

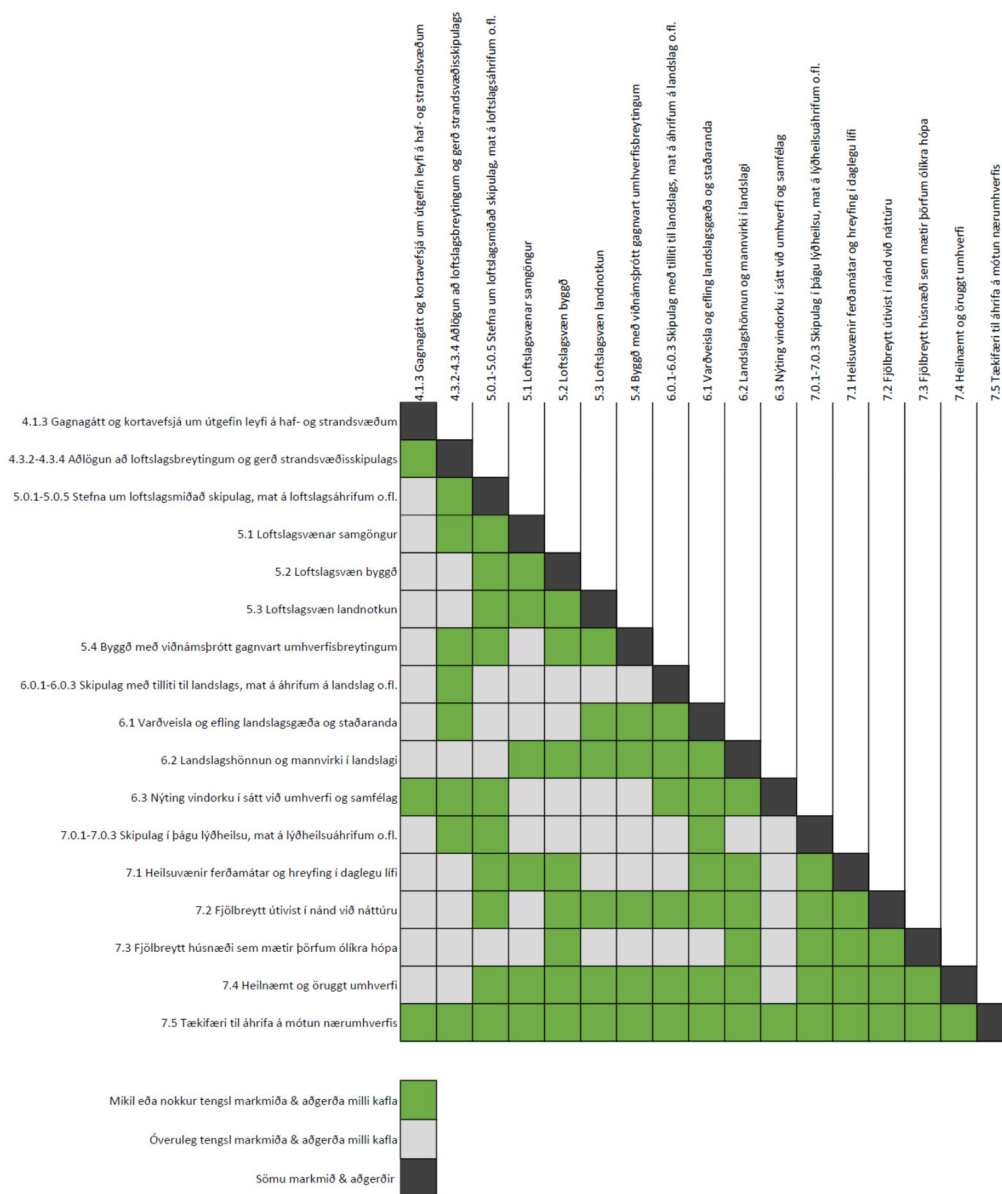
	<p>Á ekki við.</p>	
	<p>Á ekki við.</p>	
	<p>Á ekki við.</p>	
	<p>Á ekki við.</p>	
	<p>Á ekki við.</p>	
	<p>Á ekki við.</p>	
	<p>Á ekki við.</p>	
	<p>Á ekki við.</p>	
	<p>Á ekki við.</p>	
	<p>Á ekki við.</p>	
		<p>Aðgerðirnar styðja markmið um samstarf um sjálfbæra þróun með þátttöku opinberra aðila, einkaaðila og almennings.</p>
	<p>Á ekki við.</p>	

TENGL MARKMIÐA OG AÐGERÐA ÓLÍKRA KAFLA STEFNUNNAR

Að neðan er með myndrænum hætti reynt að gefa yfirsýn yfir tengsl markmiða og aðgerða í ólíkum köflum landsskipulagsstefnu

Fyrst er gefið yfirlit yfir innbyrðis tengsl milli markmiða og aðgerða í tillögu að viðauka við landsskipulagsstefnu. Síðan yfir tengsl markmiða og aðgerða í tillögu að viðaukanum við markmið og aðgerðir í gildandi landsskipulagsstefnu. Hafa þarf í huga að tengsl milli einstakra markmiða og aðgerða á milli kafla eru missterk og því getur flokkun af þessu tagi eingöngu gefið vísbendingu um tengsl, en er ekki algild.

Innbyrðis tengsl markmiða og aðgerða í tillögunni

Tengsl markmiða og aðgerða í tillögunni við gildandi landsskipulagsstefnu

	1.1 Vörmi og náttúruverði	1.2 Ferðisþjónusta, sátt við náttúru og umhverfi	1.3 Samgöngur í sátt við náttúru og umhverfi	1.4 Sjálfbær orkuskipti	1.5 Tré og þryggðir í sátt við náttúru og umhverfi	1.6 Skipulag með tilliti til náttúru og umhverfi	2.1 Sjálfbær bygging og áhrif	2.2 Umhverfi og menningargæði	2.3 Sjálfbær orkuskipti	2.4 Ferðisþjónusta og áhrif	2.5 Orkuskipti og áhrif	2.6 Sjálfbær bygging og áhrif	2.7 Tré og þryggðir í sátt við náttúru og umhverfi	2.8 Skipulag með tilliti til náttúru og umhverfi	3.1 Hald og viðhald náttúru og umhverfi	3.2 Sjálfbær bygging og áhrif	3.3 Gætt og þryggðir í sátt við náttúru og umhverfi	3.4 Samgöngur og áhrif	3.5 Sjálfbær bygging og áhrif	3.6 Tré og þryggðir í sátt við náttúru og umhverfi	3.7 Ferðisþjónusta og áhrif	4.1 Náttúra og loftslagsbreytingar	4.2 Sjálfbær bygging og áhrif	4.3 Ský og skýr stefna skipulagsstefnu	4.4 Svæðisráðgjafi skipulagsstefnu	
4.1.3 Gagnagætt og kortavefsjá um útgefn leyfi á haf- og strandsvæðum																										
4.3.2-4.3.4 Aðlögun að loftslagsbreytingum og gerð strandsvæðisskipulags																										
5.0.1-5.0.5 Stefna um loftslagsmiðað skipulag, mat á loftslagsáhrifum o.fl.																										
5.1 Loftslagsvænar samgöngur																										
5.2 Loftslagsvæn byggð																										
5.3 Loftslagsvæn landnotkun																										
5.4 Byggð með viðnámsþrótt gagnvart umhverfisbreytingum																										
6.0.1-6.0.3 Skipulag með tilliti til landslags, mat á áhrifum á landslag o.fl.																										
6.1 Varðveisla og efling landslagsgæða og staðaranda																										
6.2 Landslagshönnun og mannvirki í landslagi																										
6.3 Nýting vindorku í sátt við umhverfi og samfélag																										
7.0.1-7.0.3 Skipulag í þágu lýðheilsu, mat á lýðheilsuáhrifum o.fl.																										
7.1 Heilsuæfir ferðamat og hreyfing í daglegu lífi																										
7.2 Fjölbreytt útvist í nánd við náttúru																										
7.3 Fjölbreytt húsnæði sem mætir þörfum ólíkra hópa																										
7.4 Heilnæmt og öruggt umhverfi																										
7.5 Tækifæri til áhrifa á mótun nærumhverfis																										

Mikil eða nokkur tengsl markmiða & aðgerða milli kafa

Överuleg tengsl markmiða & aðgerða milli kafa